

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK. XVIII.

WTOREK, 8 LISTOPADA 1927 ROKU.

Nr. 307

Prenumerata miesięczna

Zł. 3.50.

Konto czekowe P. K. O — Warszawa — 61.553.

Cena egzemplarza

20 groszy.

*Dobre i obfite oświecenie jest gospodarczą
i kulturalną koniecznością.*

*Zasiegajcie porad
gospodarczych u fachowców.*

ZAPROSINY DLA PROPAGANDY.

Warszawa, 7-11. (Tel. wł.) Redakcja Kurjera Zachodniego otrzymała odezwę centralnego komitetu wysyłania delegacji do Z. S. S. R. Odezwa ta wzywa do wybierania odpowiednich delegacji po fabrykach, w folwarkach, w miastach, w tym delegacji przedostania się do Moskwy i do Moskwy.

POWTÓRNE ARESZTOWANIE.

Warszawa, 7-11. (Tel. wł.) „Przegląd” donosi o powtórnej aresztacji sekretarza magistratu w Kielcach, Kiefa i magistratki Wandy Kaliskiej.

NOWA EMISJA AKCYJ B. POLSKIEGO

Warszawa, 7-11. (Tel. wł.) Kurs nowej emisji akcji Banku Polskiego wynosi 150 złotych.

P. DEVEY PRZYBYWA 21 B. M.

Warszawa, 7-11. (Tel. wł.) Doradca amerykański w Banku Polskim p. Devey przybędzie do Warszawy w dniu 21 bm. Devey zamieszka albo w pałacyku hr. Lubomirskich przy Alejach Ujazdowskich, albo w jednym z domów P. K. O. Został on wybrany do Rady Banku Polskiego jako 13 jej członek.

9 LIPCA PRZYPLYNĄ DOLARY.

Warszawa, 7-11. (Tel. wł.) Dnia 9 lipca nastąpi przekazanie gotówki z pożyczki amerykańskiej. Suma gotówki wyniesie ponad 60 milionów dolarów, z czego 20 milionów dolarów ma być przeznaczone na zakup zboża.

NOWY WOJEWODA STANISŁAWOWSKI.

Warszawa, 7-11. (Tel. wł.) Dzisiejszy „Monitor” zamieszcza nominację do zastępcy wojewody krakowskiego, Morawskiego na wojewodę stanisławowskiego.

NOWE ULOTKI.

Warszawa, 7-11. (Tel. wł.) Prasa samorządowa donosi ze Lwowa, o ukazaniu się nowych ulotek, opowiadających o życiu prywatnego wicepremiera Bartla, min. Składowego, wojewody Borkowskiego, min. Moraczewskiego i komendanta policji Maleszowskiego.

W POCZĄTKACH MARCA

POWINNY ODBYĆ SIĘ WYBORY DO SEJMU I SENATU.

Warszawa, 7-11. (Tel. wł.) W kołach politycznych, wyrażają wątpliwość, że z dniem 28 listopada b. r. to jest po wygaśnięciu mandatów poselskich, zostaną rozpisane nowe wybory. Obawy te są nieusprawiedliwione, ponieważ Konstytucja wyraźnie powiada, że wybory powinny się odbyć w ciągu 90 dni po rozwiązaniu Sejmu. Wprawdzie w Konstytucji niema mowy o wypadku, gdy wygasają mandaty. Ale przewiduje to or-

dynacja wyborcza w art. 13, która po wiada, że z chwilą wygaśnięcia mandatów, Prezydent Rzeczypospolitej winien zarządzić wybory w tydzień po wygaśnięciu mandatów, a więc jak w tym wypadku dnia 5 grudnia. W takim razie wybory powinny odbyć się 5 marca 1928 r. a do Senatu w tydzień później. Nowy Sejm zatem zebrać się powinien w połowie marca roku przyszłego.

Szczegółowy preliminarz budżetowy

RZĄD PRZEDSTAWI NOWEMU SEJMOVI.

Warszawa, 7-11. (Tel. wł.) Czerpiąc informację z kół rządowych Polska agencja publicystyczna podała wyjaśnienie w kwestjach preliminarza budżetowego na r. 1928-29 pisząc co następuje:

Preliminarz budżetowy na rok 1928-29, który Rząd przedłożył Sejmowi w dniu 30.10 r. b. dostosowany jest do stanu faktycznego, jaki istnieje, a szczupłość budżetu wynika z faktu, że obie izby do jego rozpatrzenia miały zbyt mało czasu zaledwie bowiem z 8 dni. Wobec dalszego faktu, że izby nie mogły załatwić przedłożenia stracił on na aktualności i

skutkiem tego nie może przedłożony preliminarz stanowić kryterium do rzekomej nieformalności popełnionej przez Rząd, gdyż prawdziwą ocenę wydać będzie można po wydrukowaniu szczegółowego budżetu, który we właściwym czasie Rząd przedłoży nowym izbom.

Wobec tego wszelkie pogłoski o uchylaniu się Rządu od przedstawienia szczegółowych danych, jak i też pogłoski o zatwierdzeniu preliminarza budżetowego dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej, są nieusprawiedliwione.

RADA NACZELNA P. P. S.

ZAJĘŁA JEDNOMYŚLNIE OPOZYCYJNE STANOWISKO W STOSUNKU DO RZĄDU.

Warszawa, 7-11. (Tel. wł.) W pierwszym dniu na zebraniu rady naczelnej PPS. wyłoniła się wyraźna różnica poglądów na stosunek P. P. S. do Rządu. Rosłowie Jaworowski i Malinowski bronili stanowiska min. Moraczewskiego, opowiadając się za Rządem, natomiast posłowie Prager, Zaremba i Stańczyk popierali przeciwną tezę posła Barlickiego. Naogół trzy okręgi PPS.: warszawski, lubelski i śląski przeciwnie były do tymczasowej taktyki PPS. w stosunku do Rządu i min. Moraczewskiego.

W toku dyskusji różnice te musiały widocznie ulec złagodzeniu, skoro w drugim dniu obrad rady naczelnej PPS. po-

użyta została jednomyślnie rezolucja za utrzymaniem stanowiska opozycyjnego w stosunku do Rządu.

Dużo kłopotu sprawiło odwołanie się min. Moraczewskiego przeciwko wyrokowi sądu partyjnego, wykluczającego go z partji.

Po żywej wymianie zdań postanowiono oddać sprawę jeszcze raz sądowi partyjnemu do stwierdzenia, czy wszystko odbyło się formalnie.

Rada naczelna upoważniła centralny komitet wykonawczy do porozumienia się z socjalistycznymi mniejszościami narodowymi w sprawie utworzenia wspólnego bloku wyborczego.

Zniesienie ograniczenia HANDLU WALUTAMI I DEWIZAMI.

Warszawa, 7-11. (Tel. wł.) W Dzienniku Ustaw nr. 92 ogłoszone zostało rozporządzenie Ministerstwa skarbu znoszące ograniczenia handlu dewizami i walutami. Wobec tego rozporządzenia od poniedziałku wszystkie banki i kantory wymiany mogą bez ograniczeń przekazywać pieniądze zagranicę i kupować zagranicą złote.

UNIEWAŻNIENIE POLSKICH LIST WYBORCZYCH W GDANSKU.

Gdańsk, 7-11. (PAT) Gdański komitet wyborczy unieważnił na dzisiejszym posiedzeniu dwie listy kandydatów polskich, zgłoszonych przez małe partje rybaków i dłużników hipotecznych. Liczba stronnictw występujących z własnymi listami posłów przy wyborach sejmowych zmniejszyła się wobec tego z 21 na 19 z czego 18 jest niemieckich, zaś jedna polska.

SYTUACJA NA KOLEJACH CZESKICH.

Praga, 7-11. (AW.) W dniu dzisiejszym egzekutywa kolejarzy obradowała nad nowymi projektami rządu. Rokowania z rządem trwają w dalszym ciągu. Pociągi kursują dalej z nieznacznym opóźnieniem. Ogólna sytuacja zdaje się być pomysłną.

SOJUSZ FRANCJI Z JUGOSŁAWIĄ

Belgrad, 7-11. (AW.) Minister spraw zagranicznych dr. Marinković wyjeżdża do Paryża, gdzie w czwartek nastąpi podpisanie układu jugosłowiańsko-francuskiego. Układ ten ma być natychmiast zarejestrowany i opublikowany przez Ligę Narodów i jest ułożony na wzór podobny układom przyjaźni. Jak donosi jednak organ ministerstwa spraw zagranicznych, zawarty zostanie także sojusz między Jugosławią a Francją na przeciąg 5 lat.

SPRAWA TAMY NA NILU.

Londyn, 7-11. (AW.) Rząd angielski zawiadomił rząd abisyński, że Anglia domaga się przyznania natychmiastowej koncesji na budowę wielkiej grobli na Nilu. Koncesja ta została, jak wiadomo, przyznana pewnej firmie amerykańskiej. Ameryka oświadczyła — chcąc zażegnać konflikt — że byłaby gotowa przeprowadzić budowę w porozumieniu z rządem angielskim po poprzednim zatwierdzeniu wszystkich planów przez Anglię.

5 PROC. POŻYCZKA DLA FRANCJI

Nowy Jork, 7-11. (AW.) Francja usiłuje przeprowadzić konwersję 8 proc. pożyczki na 6 proc., co uwięzione zostało bardzo wielkim sukcesem i o wiele prędzej, niż się tego spodziewano. Francja zawarła nawet układ, mocą którego zniósł monopol zapalczan, otrzymując w zamian 5 proc. pożyczkę w wysokości 75 milionów dolarów na przeciąg 40 lat.

ROZPRAWA KARNA PRZECIWKO MANOILESCU.

Bukareszt, 7-11. (AW.) Rozprawa karna przeciwko Manoilescu ma się rozpocząć w dniu 10 bm.

KINO „ZAGŁĘBIE”
dawniej
Kino-Teatr „Udziałowy”

W poniedziałek i wtorek 7 i 8 listopada

„Noce florenckie” (Romola)

w roli głównej LILJANA GISH.

Początek seansów o godz. 5 m 30, ostatni 9 m 15, w niedzielę o 4

Od środy 9 listopada

„Za naszą i waszą wolność”

w krotce

„ZEW MORZA”

najpotężniejsze arcydzieło wytwórczości polskiej, M. MALICKA. W Warszawie obecnie obraz ten drugi miesiąc wyświetlają 2 kina Apollo i Casino przy przepelnieniu widowni.

Rzeczy ciekawe.

SAMOBÓJSTWO W CELACH ZAROBKOWYCH.

Oryginalny sposób wyludzenia pieńędzy znalazł sobie pewien żebrak w Halle. Dokonywał mianowicie samobójczych zamachów w celach zarobkowych. Trik swój wykonywał w ten sposób, że wieszal się w oczach publiczności na pierwszym lepszym przydrożnym drzewie, kazał się odcywiścić odcinać, poczem żaląc się na swą straszną biedę zbierał w litościwych bliźnich datki. Pewnego dnia przechołował w swej umiejętniej gorliwości samobójczej. Przy piątym zamachu samobójczym, dokonanym w ciągu jednego popołudnia, nolieja schwyła ptaszka i aresztowała. W kieszeni żebraka znaleziono kilka zapasowych stryczków.

NOWA CHOROBA.

Znany lekarz moskiewski, dr. W. A. Waszeńin, wygłosił na jednym z ostatnich posiedzeń Towarzystwa bakteriologicznego w Moskwie ciekawy referat o nowej chorobie epidemicznej, która w lecie r. b. grasowała w gubernji Moskiewskiej. Epizemja ta rozszerzyła się z niebywałą szybkością wśród ludności wiejskiej, przyczem chorowały wyłącznie osoby, zatrudnione przy robotach polnych w pobliżu rzek, lub też nad bagniskami. Ogółem zachorowało w ciągu lata bieżącego (przeważnie w miesiącu wrześniu) w gubernji Moskiewskiej ponad 500 osób na tajemniczą tę chorobę. Stwierdzono, iż choroba ta zaczyna się silnymi bólami głowy, słabością serca i wysoką temperaturą. Po 6 dniach na ciele chorego ukazują się wysepki, przypominające odrę. Po ukazaniu się wysepki temperatu-

ra zazwyczaj spada, by po upływie dwóch dni podnieść się ponownie na 3 — do 4 dni. Po 10 — 14 dniach chorzy zazwyczaj przychodzą do zdrowia. Ze wszystkich osób, które w gubernji Moskiewskiej na chorobę tę zapadły, zmarła jedynie jedna osoba.

Człowiek z oczami Rentgena.

NA USŁUGACH SPEKULANTÓW GIEŁDOWYCH I POLICJI.

Niedawno zmarł w Nowym Jorku w wieku lat 81 Bert Reese, uznany za największego w całym świecie telepatę. Nawet tacy ludzie, jak Edison, należeli do przyjaciół Reese'a, a najwybitniejsi uczeni, odbywający z nim przeróżne doświadczenia, mówili, że stoją w tym wypadku wobec zagadki nie do rozwiązania.

Reese pochodził podobno z Małopolski, skąd jako dwudziestoletni młodzieniec wyjechał do Ameryki. Pierwotnie popisywał się w różnych teatrach, aż stał się o tyle znany, że sam dawać mógł przedstawienia. Zainteresowało się nim powoli i wyższe towarzystwo nowojorskie, stał się też szalym gościem królów dolarowych.

Po pewnym czasie bardzo ciężkie pracy nie było poprostu większej uroczystości w Nowym Jorku, na którąby nie zaproszono Reese'a. A jedną z najważniejszych rzeczy, jakimi się popisywał, było to, że osobom, z którymi się nigdy przedtem nie widział, mówił dokładnie, ile listów miały przy sobie. Zdziwienie z tego powodu rosło tembardziej, gdy Reese, nie myląc się wcale, nie tylko podawał dokładne tych listów adresy, lecz i odczytywał ich treść.

Ponieważ w Ameryce wszystko się obraca około robienia interesów, więc sfery bankierskie w Nowym Jorku Reese'a spisywały się znakomicie i nie zawiodł oczekiwań tych, którzy mówili, iż tak genialnie odczytujący cu-

W kołach lekarskich pojawienie się nowej tej epidemji wywołało olbrzymie zainteresowanie, narazie jednak wszelkie badania, mające na celu wykrycie jej bakcyli, pozostały bezskuteczne.

dze myśli człowieka musi doskonale wśledzić o tem, czego się należy spodziewać i co stoi w ścisłym związku ze sprawami interesu. Nazywano go ogólnie w tych kołach „człowiekiem o oczach Rentgena”.

Okazyjnie Reese okładował też wszelkie usługi i policji amerykańskiej. Raz np. chodziło o wykrycie bardzo poważnej kradzieży w jednym z banków. Reese kazał się zaprowadzić do kasy, z której skradzione zostały pieniądze i prosił, by go tam zostawiono samego na pół godziny. Tak stało się, jak sobie telepatę życzył.

Po oznaczonym czasie Reese wszedł do gabinetu dyrektora banku i oświadczył, że kradzieży dokonał mężczyzna średniego wzrostu, o blond włosach, ubrany w rozciągniętą, że zajmuje on w banku wysokie stanowisko i ma tyle i tyle lat. Rysopis ten odpowiadał całkiem jednemu ze starszych prokurentów banku, do którego dyrektora miała bezwzględne zaufanie. Powiedziano tedy Reese'owi, że napewno się pomylił. Ten nie dał się zbić z tropu i poprosił by owego prokurenta przysłać mu do pokoju. Gdy ten wszedł po chwili, Reese spojrzał na niego i z wielką pewnością powiedział, że prokurent pobliżej śmieci, padł telepatę do nóg i przyznał się do kradzieży.

Wbrew opinii ewych przyjaciół Reese nie był wcale prorokiem, posiadał jedynie wielką dar odczytywania myśli.

Kącik humorystyczny.

ZNAWCA.

— Twój przyjaciel Karol ma być podobno nadzwyczajnym znawcą ko-

biet?

— Jeszcze jakim: po smaku pozna je, z jakiej fabryki pochodzi pud-

MOŻE ZACZEKAĆ.

— Wiesz pan, potrzebuję lakier-

ków, ale teraz nie mam pieniędzy...

— O! to głupstwo! to ja mogę za-

czekać!

— Czybyś pan był tak łaskaw?

— Ależ z przyjemnością zaczeka-

jak pan będzie miał pieniądze,

niech pan przyjdzie do mnie po-

kiarki.

PRAKTYCZNY OJCZULEK.

— A co ci też tatuś podarował na-

imieniny?

— Aparat do golenia.

— Jaki, przecież, masz dopiero

lat!

— Tymczasem, zanim dorosnę, ta-

tus sam go używa.

OSTROŻNY SMAKOSZ.

— Nie boi się pan zatrucia, spoży-

wając tak wiele grzybów?

— On, jestem bardzo ostrożny i

dam grzyby tylko odgrzewane,

niektóre z ich powodu nie chorowa-

łem przedniego

CZŁOWIEK BEZ NERWÓW.

Służąca Bernarda Shaw'a wpadła

do gabinetu pisarza:

— W kuchni wybuchł ogień!...

Shaw odpowiada spokojnie:

— Proszę powiedzieć o tem mo-

jemu! Ja nie zajmuję się gospodar-

stwem domowym.

Kino „SFINKS“

Od poniedziałku 7 go do 13-go listopada.

„Królowa Półświatka“

podług powieści DU MASA p. t. (Dama Kameljowa)

Norma Talmadge

Od poniedziałku 14-go listopada

„Franciszek z Assyżu“

(Żywot św. Franciszka z Assyżu)

monumentalny obraz w 14 aktach.

FABRYKA MASZYN

poszukuje dzielnego, energicznego
wermistrza

MAJSTRA

obeznanego dokładnie z obsługą obrabia-
nek, z dłuższą praktyką warsztatową i ew.
ukończoną szkołą techniczną.Zgłoszenia własnoręcznie pisane z odpisami świa-
dectw, pod adresem Biuro Ogłoszeń 7168

A. OTRABEK

Częstochowa, Aleja
pod „Z“.

Nadmierna otyłość

usuwa nerwata ziołowa Baldur, apt. Schlechta,
zupełnie nieszkodliwa. Niezwłoczna strata wagi.
Pomaga przemianom materji i trawieniu. Prospekt
gratis. Cena pudełka zł. 3.50, 4 pudełka zł. 12.
DR. GEBHARD & CO. GDANSK.listopada
Czwartek
10JUŻ CIĄGNIE NIE I KLASY
w Państwowej Loterii Klasowej.listopada
Piątek
11Nie zwlekaj więc i
zamów natychmiast 108 w słynnej ze szczy-
słaskiego BANKU TRANZYTOWEGO S. A KATOWICE
UL. ŚW. JANA 11. TELEF. NR 1083 i 1136Główna wygrana Zł. 650,000 oraz wygrane
po Zł. 400,000,
250,000, 100,000, 75,000, 60,000, 50,000, 30,000, 25,000 i t. d. na ogólną sumę
20,000,000 ZŁ.Cena losów niezmienną: cały los 40.— zł., pół losu 20.—, ćwierć losu 10.— zł. We własnym
interesie każdy grać powinien w naszej szczytowej kolekturze. Zamówienia wysyłamy od-
wrotną pocztą. Rachunek P. K. O. 300,649. Przewiduje się brak losów. 7137-6

Drobne ogłoszenia.

Zgubione dokumenty.

Różne

Skreślone do radio-aparatów wszel-
kiego rodzaju wykonuje po ce-
nach przystępnych. Sosnowiec, Ko-
stantynów, Robotnicza 18, Chmielowa-
ski. 7167Szyby budowlane i drut kolczasty
polecia H. Pfeiffer. Będzin Mała-
chowskiego 33, wejście przez pod-
wórce mylna 7132-5Marjańska Kulesa zgubiła dowód o-
sobisty kolejowy wydany przez
Dyr. Warszawską 7147Mieczysław Musiał zgubił prawo
jazdy samochodem, wydane przez
Dyr. Robot. publ. Kraków, kartę po-
burową, wydaną przez PKU, Sosno-
wice. 7121-3Sławomir Wit zgubił książkę Kasy cho-
tych, wydaną przez szyn „Nord-
man“, Łagłaza.Delaigia Irena Czuprynianka zgubiła
dowody kolejowe wydane przez
Dyr. Warszawską. 7151Rechnic Berek zgubił książeczkę
wojskową wydaną przez P. K. B.
Będzin. 7170Odzębala Antoni zgubił książeczkę
wojskową wydaną przez PKU
Sosnowiec, oraz wyciąg ksiąg ludno-
ści. 7171WŁOSOW wypadanie, łupież,
łysienie usów
Esencja Chinowa-Chmielowa-
Mydło Chinowa-Chmielowa-
(z Kogutkiem) Sprzedają apteki
składy apteczne. Główny skład
Apteka Gaseckiego, ul. B. 16.
Nr. 16.

CENY PRENUMERATY:

Prenumerata miesięczna z odnośnieniem do domu
lub z przesyłką pocztową

3 Zł. 50 gr.

Prenumerata zagraniczna miesięcznie 5 Zł.

Cena egzemplarza 20 groszy.

Przed tekstem (Pierwsze złote) za wiersz mm 1-lamowy układ 4-szpaltowy 50 gr.
W tekście 36
W tekście, w kolumnie 50
Za tekstem 5
Nakłady w tekście, za wiersz mm 1-lam. układ 4-szpaltowy (do 60 wierszy) 15 gr.
W tekście 25
(do 100 30
(ponad 100 w) 35Ogłoszenia w dodatku ilustrowanym, oprócz 1-ej strony, 1 cm² Zł. 1.50.

CENY OGŁOSZEŃ:

Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za każdy wyraz, powyżej
20 wyrazów 15 gr. za każdy wyraz. Najmniej 1 zł. Matrimonialne
15 gr. za wyraz. Ogłoszenia osobne i tłustym drukiem podwójnie.

Zagraniczne 100 proc. droższe.

W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk, oraz za przestrzeganie miejsca ogłoszeń
administracja nie odpowiada.Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogło-
szenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 61.

ADMINISTRACJA: Dąbrowska Nr. 1. Telef. Nr. 73.

Katowice: REDAKCJA: ul. Andrzeja 1/1. P.

ADMINISTRACJA: Telefon Nr. 23-06.

Filje i agentury własne: Będzin, Małachowskiego 7. — Dąbrowa, Sobieskiego 8, telef. 1-25. — Zawiercie, 3-go Maja 27. — Grodziec, Będzińska.

Redaktor: TADEUSZ OPIOLA.

Druk „Kurjera Zachodniego“ w Sosnowcu, Dąbrowska 1.

Wydawcy: Sp. Akc. „KURJER ZACHODNI“.

godność człowieka.

Są ludzie, a widzi się ich coraz częściej i to coraz większych honorach, którzy w życiu kierują się przede wszystkim, iż t. zw. zasady i hasła polityczne istnieją po to, by je odpowiednio zmieniać, zależnie od okoliczności i rojących wiatrów, gdyż jest to najlepszy sposób zrobienia majątku czy osobistej kariery.

I coraz częściej na powierzchnię wypluwają typy, które zmienność myśli przekonani doprowadzili do wielkiej perfekcji, gnieźdząc się politycznie tam, gdzie im nadarza się sposobność korzyść materialną, zabezpieczenie kariery osobistej lub choćby asekuracja posady.

Z takich indywidualności składa się prawie cały narybek t. zw. sanacji, o czym łatwo można przekonać się na każdej miejscowości, patrząc na jej metody organizowania się i znając czelowne osobistości z posród nowych jej zwolenników.

Nie też dziwnego, że w takim środowisku wytworzyła się swoista metoda przekonywania osób z innych obozów.

Jedną z metod jest po prostu kupowanie ludzi za cenę posady czy innych korzyści materialnych. Taką metodę zastosowano m. i. wobec polityka kołomyjskiego, który ofertę sanacji wywlekił na światło dzienne i porządnie napiętnował. Innym sposobem przekonywania jest stosowanie wobec działacza z innego obozu terroru. Metodę tę zastosowano ostatnio w Kielcach wobec p. B. Baranowskiego sekretarza Z. L. N., do którego — jak podaje „Słowo” kielecki — w ub. środę między godz. 9 — 10 nieznany przybyło jakichś dwóch zamaskowanych osobników, którzy przybraawszy groźną postawę i ręce trzymając w kieszeniach, zwrócili się do niego mniej więcej w te słowa.

Prosimy nie stawiać żadnego oporu i radzimy szczerze, by się pan całkiem wycofał z polityki i przestał działać, inaczej srodze pan tego pożałuje.

Zarówno pierwsza metoda kupowania osób jak i druga — terroryzowanie przeciwników jest niemoralna, może mieć wpływ tylko na charakterystyce i bez poczucia honoru, a w rezultacie najgorzej świadczy o obozie przekonywującym, którego najwidoczniej nie stać na inne argumenty do życia politycznym.

Dając wyraz poniższemu przekonaniu, nie mamy na myśli żadnych celów partyjnych, a tylko ogólny poziom życia politycznego w kraju, po tak systematycznie obrażany przez oboz, który nadużywając hasła demokracji czyli uzdrowienia — demoralizuje i rozbija społeczeństwo w najgorszy sposób.

Gdyby Polska była dzikim Meksykiem czy surową w swej kulturze dżunglą Alabamii, niewątpliwie powyższe metody zdolałyby skupić polskie polityki w politycznym stronnictwie.

Polska posiada jednak głęboką kulturę polityczną, zagajnik górącej kultury publicznej, a przede wszystkim polskiej kultury politycznej tkwi w poczuciu honoru i godności członków.

Są osoby, które można pozyskać za cenę innej godności, takiej jak inna korzyść, są i tacy, którzy białej sierści pod kołosem i asekuracji osobistej pójdą tam, gdzie stado baranów stanęło w zagajniku politycznym, ale nie do podważenia członka może używać tylko dla celów uczciwych i zgodnych z jego przekonaniem.

Opierając się nowym metodom nurek pomajomych, społeczeństwo polskie broni swej kultury politycznej, broni godności członka i święci jego zasad, które stanowią o moralnej wartości nie tylko poszczególne środowiska politycznych, ale całego narodu.

M. P.

Smutny los b. dyktatora Grecji.

PRZECIWNICY I ZWOLENNICY PANGALOSA W PRZEDEDNIU JEGO PROCESU.

Rząd grecki już od dłuższego czasu czyni przygotowania do rozprawy sądowej przeciwko Teodorowi Pangalosowi, byłemu dyktatorowi Grecji, więzionemu prawie już od roku w starej twierdzy tureckiej Izdinin Krecie.

Obecni władcy Grecji chcą za wszelką cenę Pangalosa zdyskredytować, a dlatego przygotowania do procesu są bardzo gruntowne.

Przedewszystkim rząd przeprowadził zmianę ustawy o odpowiedzialności ministrów w tym sensie, że Pangalos będzie członkiem sejmu, a nie, jak przewidywała pierwotnie ustawa, członkiem senatu.

Sledztwo przeciwko Pangalosowi prowadzone jest we wszystkich kierunkach; dzięki czemu na jaw wychodzi coraz to nowe szczegóły, ilustrujące działalność byłego naczelnika państwa, tak np. stwierdzono, że Pangalos ma na sumieniu rozmaite spekulacje walutowe ministerstwa skarbu, które państwu wyrządziły znaczne szkody.

Ręka w rękę z sledstwem przeciwko Pangalosowi idzie sledztwo przeciwko jego przeciwnikom politycznym, którzy przed niedawnym czasem usiłowali wodza swego uwolnić z więzienia. Nie bacząc jednak na to, zwolennicy Pangalosa prowadzą w dalszym ciągu ożywioną agitację na rzecz byłego naczelnika państwa. Okazują oni na każdym kroku wielką aktywność polityczną, nie uznając zasadniczo obecnego ustroju państwowego, nie uznając nawet prezenta Konduriotisa, a o Pangalosie nie mówią inaczej, jak o praworządnym na czele państwa.

Kiedy po obaleniu Pangalosa nowy rząd — arządził aresztowanie w

tych wybitnych współpracowników byłego dyktatora. Więzieni zostali również krewni Pangalosa, przede wszystkim jego żona, oraz syn, porucznik marynarki Iozeus Pangalos. Po przeprowadzeniu sledztwa pierwszoklasowego sędzia sledczy arządził jednak zwolnienie większości aresztowanych, między innymi żony i syna Pangalosa. Zarządzenie to wywołało wielkie podniecenie w opinii publicznej i spowodowało ostatecznie przekazanie całej sprawy innemu sędziemu.

Nie ulega wątpliwości, że sprawa Pangalosa rządowi greckiemu przysparza niemało kłopotów. Tem też na leży sobie wytłumaczyć ciągle oddalanie terminu procesu. Pangalos ma wśród ludności, zwłaszcza zaś w kołach wojskowych, wciąż jeszcze bardzo licznych przyjaciół, którzy, jak się zdaje, nie mają bynajmniej zamiaru pogodzić się z obecnym stanem rzeczy w Grecji. Również drugi politykacy wojskowy, a mianowicie admirał Kondilis, który w swoim czasie z rządem obecnym współpracował, zamierza podobno przeprowadzić w Grecji nowy przewrót polityczny. Nie wiadomo oczywiście, czy chodzi tu o realne plany, czy też tylko o kaczki dziennikarskie, sam jednak fakt istnienia podobnych poglądów zasługuje na bezsprzeczne na uwagę.

Ostatnio rozniosły się wieści, że b. dyktator Pangalos zachorował w więzieniu, lecz nie chce się poddać kuracji w obawie, by lekarze go nie otruli z polecenia obecnego rządu, który jakoby chciał się w ten sposób pozbyć kłopotów w związku z jego procesem.

Rewja turystyki polskiej w Chicago

WYKAZE OUDZOZIENCOM PIĘKNO POLSKI

Odeszły z Warszawy do Chicago ekspozyty polskie, przeznaczone dla specjalnego pawillonu polskiego na wielkiej międzynarodowej wystawie turystycznej, która odbędzie się w dniach 21 — 26 listopada br. w Chicago.

Polsko-amerykańska Izba handlowo-przemysłowa w Warszawie na skutek zaproszenia zarządu wystawy w Chicago zgromadziła ekspozyty referatu turystycznego Ministerstwa robót publicznych i Ministerstwa spraw zagranicznych, oraz Towarzystwa „Ruch”, Towarzystwa tatraskiego, jakoteż Ministerstwa komunikacji, które wysłane już zostały do Chicago.

Wobec nader szczupłego miejsca, przeznaczonego dla Polski, wypadło ograniczyć ilość ekspozatów. Tem niemniej ilustrują one w miarę możliwości stan polskiego kolejnictwa i lotnictwa i ich znaczenia w kraju oraz udział w międzynarodowej komunikacji bezpośredniej osobowej.

Odpowiednie wykresy graficzne i mapy ilustrują w sposób obrazowy dogodne połączenia kolejowe i lotnicze, ich rozwój za ostatnie lata, oraz wykazują, że taryfy kolejowe P. K. P. są tańsze od wielu innych taryf europejskich.

Na wystawie będzie rozdawany bezpłatnie ilustrowany „Przewodnik kolejowy” wydany przez Ministerstwo komunikacji w językach angielskim i polskim.

W ogólnej sali, przeznaczonej na odczyty i wyświetlanie filmów, wyświetlany będzie również polski film kolejowy — krajoznawczy, który był przed kilku miesiącami nakręcony z polecenia Ministerstwa komunikacji.

Podczas wystawy odbędzie się „Dzień Polski”, którego część artystyczna (tańce w kostiumach narodowych, śpiewy chóralne itp.) zorganizowana będzie przez miejscową kolonię polską pod kierunkiem konsulat polskiego.

Amerykańska lekcja taktu dla Niemców.

KTÓRZY CHCELI PRZESZKODZIĆ WYJAZDOWI POLSKICH JEJEDZCÓW DO AMERYKI.

Drużyna polska, wyjeżdżająca na konkursy hipiczne do Nowego Jorku, znalazła się w bardzo przykrej sytuacji. Okazało się bowiem w Bremie, że na okolicę zdążającym do Ameryki nie zostały dla polskiej delegacji zamówione miejsca pomimo punktualnego awiza. Oczekiwanie na następny okręt groziło spóźnieniem na konkursy. Ekipie polskiej nie pozostało więc właściwie nic innego jak powrócić do kraju. Czyż można było lekkością wahać się na porażkach tych najlepszych jeźdźców polskich, co tylekroć laury zdobyli dla barw Rzeczypospolitej?

Zwyczajem poprzednich pozardrości li naszej ekipie — jak się okazało — Niemcy. Oni to bowiem użyli swych

wpływów, przeplacili personel biura okrętowego, aby uniemożliwić delegacji polskiej przybycie na czas do Nowego Jorku.

Organizatorzy amerykańscy nie pozwolili jednak na taki obrót sprawy.

Zdecydowali się przesunąć termin rozprawy konkursowej z 7 na 11 listopada, byle tylko umożliwić ekipie polskiej punktualny udział w wspaniałych zawodach. Delegacja polska odjechała też natychmiast na okręcie „Georg Washington” do Nowego Jorku — po nowe laury!

Przegląd polskiej ekipy jest ogromnie znamienne dla charakterystyki kultury dwóch narodów. Niemcy nie cofnęli się przed nieuczciwym i brutalnym środkiem dla zaszokowania współzawodnikom. Jeszcze przed spotkaniem na arenie starali się zaszokować jeźdźców polskim choćby podstępnie. Czyn byłby pociągający oczekiwane konsekwencje gdyby nie kulturowy odruch organizatorów amerykańskich. Ci właśnie obywatel z pod gwiazdźstego sztandaru dali przykład kurtuazji wobec gości polskich. Ten akt uprzejmości stał się wyrazem prawdziwej kultury narodowej, czynem imponującym i pięknym. Gentleman amerykański zrozumiał, co obowiązują go wobec innego narodu. Zrozumiał, że w międzynarodowym życiu sportowym mogą i powinny obowiązywać te same formy współżycia jakie należą się rodakom w Ameryce. Że właśnie wyrazem kultury jest, by wobec innych narodów i ras zachowywać się z godnością i należnym szacunkiem.

Ameryka dała jeszcze jedną lekcję umiejętności kulturalnego współżycia. Czy jednak Niemcy ją zrozumieją?

Philips „Miniwatt”

A. 409

7048

najpopularniejsza

radjolampka szturmem zdobyła sympatię radioamatorów dzięki swym niezwykłym zaletom.

Nasz dział radjowy.

„MIASTO RADJA”.

Gdybyśmy chcieli nazwać któreś z miast „miastem radja”, to niezawodnie wybór musiałby paść na Chicago w Stanach Zjednoczonych, gdzie radioamatorstwo niesłychanie jest rozwinęte. Niema tam pokoju bez instalacji radjowej. O ogromnym rozpowszechnieniu się radja w tym olbrzymim mieście świadczy fakt, iż znajduje się tam aż 253 stacje nadawcze.

PROGRAM RADJOWY

na wtorek, dnia 8 listopada.

Warszawa, 1111 m. 17.45 koncert popołudniowy, kameralny. Godz. 19.15 rozmaitości. Wygl. p. Ludwik Lawiński. Godz. 20.30 koncert wieczorny. Księżna Czardasza, operetka w 3 aktach E. Kalmana. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Wacława Elszyka oraz Zofia Dobrowolska-Pawłowska.

Poznań, 544.8 m. Godz. 18.25 transmisja koncertu z kawiarni „Wielkopolska”. Godz. 20.30 koncert mandolinistów.

Kraków, 500 m. Godz. 19.35 odczyt p. t. „Ciekawe przypadki autosugestji”, wygl. dr. M. Jakubowski.

Wiedeń, 517.2 m. Godz. 20.05 „Żelazny zbawiciel” opera w trzech aktach Maxa Oberleithnera.

Udoskonalajcie odbiór audycji dając kosiężną lampę detektorową

RE 074

„TELEFUNKEN”

Wyrób Tow. „OSRAM”.

Składajcie ofiary na polskie szkolnictwo na Kresach.

Dzień oświaty pozaszkolnej.

Otrzymałmy następującej treści odezwę:

Henryk Sienkiewicz, I prezes Rady nadzorczej Polskiej macierzy szkolnej, nawoływał:

„Gdyby Macierz zdołała objąć te obszary dziedziny, które zamierza zagarnąć, gdyby stanowiący na silnej podstawie mogła i potrafiła spełnić podjęte zadania, to w ciągu lat kilku nastu wyrosłyby oświecone szlachetne i moralne pokolenia, złane w jeden wielki, oświecony, moralny, szlachetny i patriotyczny Naród. A wówczas bez względu na wszelkie burze moglibyśmy spokojnie patrzeć w przyszłość.

Macierz niedosyć założyć — trzeba ją umocnić, trzeba ją oprzeć na niezłomnej podstawie, trzeba jej rozwinąć ręce i dać jej siłę.

Na takim gmachu z większą, niż na każdym innym, słusznością można położyć napis: Naród sobie.

I trzeba go zbudować koniecznie: tego chce ból przeszły, tego obowiązek teraźniejszy, tego przyszłe dobro i szczęście.

To też grzeszyłbym przeciw własnemu społeczeństwu, gdybym na jedną chwilę przypuścił, że słowa moje pozostaną dźwiękiem bez echa.

Wiem i jestem pewny, że Ci, którzy je czytać będą, zrozumieją myśl moją i powiedzą sobie: daliśmy dużo — trzeba dawać więcej i dawać ciągle”. (Henryk Sienkiewicz, Pisma T. XXXV).

POLSKA MACIERZ SZKOLNA.

organizuje ku uczczeniu śmierci Henryka Sienkiewicza dnia 20 listopada roku bież.

DZIEŃ OŚWIATY POZASZKOLNEJ.

mający się stać żywym przypomnieniem dla Narodu słów tego, który rozświatlając imię Polski po wszystkich drogach świata, wzywał Naród do trudu codziennego budownictwa.

Dzień oświaty pozaszkolnej winien się stać ofiarą wszystkich — dla wszystkich! W dniu tym musi utworzyć się jednolity front przeciw ciemności analfabetyzmu przeciw książkowemu i obywatelskiemu przeciw hańbiącemu cyfrowi ilustrującym stan naszego nieoświecenia i zaniedbania!

Dzień oświaty pozaszkolnej stanie się dniem egzaminu Polski oświeconej — na rzecz Polski nieoświeconej!

W dniu tym sprzedawane będą materiały oświatowe; całkowity dochód przeznaczony jest na oświatę pozaszkolną i wice na kursy dla dorosłych, uniwersytety powszechne, nie dzielne szkoły obywatelskie, biblioteki, wykłady popularne, teatry ludowe, chóry, wycieczki, wydawnictwa oświatowe, muzea itp. głównie na walkę z analfabetyzmem w rozmaitych jego przejawach.

Niech więc w „Dniu oświaty pozaszkolnej” każdy obywatel, pomny słów wielkiego pisarza złoży ofiarę na ukochane przez Niego cele oświatowe.

Zarząd Koła Polskiej Macierzy Szkolnej W Sosnowcu.

Dowiadujemy się, że zarząd Koła Polskiej Macierzy szkolnej w Sosnowcu, energicznie przystąpił do organizacji dnia Oświaty pozaszkolnej w dniu 20 listopada b. r. W tym celu w dniu 14 b. m. odbędzie się zebranie wszystkich stowarzyszeń kulturalno-oświatowych, aby omówić organizację i program dnia.

Światlica żołnierska

W KOSZARACH 23 PUŁKU ARTYLERJI POŁOWEJ W BĘDZINIE.

Od Komitetu opieki nad żołnierzem garnizonu Zagłębia Dąbrowskiego otrzymałmy z prośbą o umieszczenie w piśmie naszym następującej odezwę:

Komitet opieki nad żołnierzem, łącząc z dowództwem 23 pułku art. pol. przystąpił do urządzenia świetlicy żołnierskiej w gmachu byłej cerkwi garnizonowej, na terenie koszar w Będzinie. Szczupłe środki materialne, jakimi

rozporządza na ten cel Komitet, wystarczą zaledwie na sprawienie bardzo skromnego inwentarza, jak stoły, ławki itp. ruchomości. Światlica jednak, by mogła osiągnąć swój cel, tj. by mogła uczyć i bawić żołnierza, winna posiadać odpowiedni księgozbiór, choć niewielki komplet pomocy naukowych, gry towarzyskie etc.

Aby zdobyć te środki szerzenia oświaty i kultury wśród żołnierzy, Komitet zmuszony jest zwrócić się do społeczeństwa miejscowego z prośbą o pomoc w dostarczeniu mu tych środków. W każdym domu polskim, w każdej rodzinie inteligentnej znajdzie się przecież bądź książka — już przez nikogo nieczytana, bądź rocznik pisma ilustrowanego — już do znużenia przez domowników obojętany, bądź elementarny podręcznik naukowy lub zbyteczny atlas geograficzny, bądź wreszcie jedna z powszechnie znanych gier towarzyskich, jak: szachy, warcaby, domino, loteryjka itp. Bardzo pożądanymi byłyby również wszelkie fotografie, obrazy i wizerunki

miejscowości i gmachów historycznych, oraz portrety osób, zasłużonych wobec ludzkości i Ojczyzny.

Komitet zwraca się do społeczeństwa miejscowego z gorącą prośbą o zaopatrzenie świetlicy żołnierskiej w wyszczególnione obiekty i uprasza łaskawych ofiarodawców o nadsyłanie darów do Komitetu opieki nad żołnierzem pod adresem dowództwa garnizonu w Będzinie.

Gdyby nadsyłanie darów stanowiło dla ofiarodawców pewną trudność, to Komitet uprasza o zgłaszanie swoich ofiar (na karcie pocztowej) pod wskazanym wyżej adresem, a dary te będą odebrane przez upoważnionych funkcjonariuszy garnizonu.

Wkońcu Komitet zaznacza, że pragnąłby oddać świetlicę żołnierzy już w ciągu bieżącego miesiąca, wobec czego uprasza łaskawych ofiarodawców o możliwie niezwłoczne zgłaszanie swoich darów — w imię zasady: bis dat qui cito dat!

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

8	Dziś Gotfryda B.
	Jutro Teodora M.
Wtorek	Wsch. słońca 6 44
	Zach. „ 16 57

Kinoteatry w Sosnowcu

grają dzisiaj:

Kino „Zagłębie” — „Noce florenckie”.
Kino „Sfinks” — „Królowa półświatka”.

„Noce florenckie w kinie „Zagłębie”.

Liljana Gish jest słusznie nazywana słodką. To nieco cukierkowe porównanie ma oznaczać tę słodką kobietę i wysoce artystyczną, która wzbudza głęboką sympatię wśród publiczności kinematograficznej. „Noce florenckie” mają przedewszystkiem „ar tość, jako obraz obyczajowy czasów włoskiego renesansu. Począwszy od kostiumów, a skończywszy na widokach Florencji i Pizy, film zapoznaje widzów z bujnym życiem Włoch w epoce odrodzenia. Scenariusz bardzo interesujący, gra artystów, a szczególnie Liljan Gish doskonała.

64.800 dolarów do odebrania.

W urzędzie pożyczek państwowych nie podjęto dotychczas wygranych sum dolarowych, które wylosowano zostały w poprzednich ciągnięciach na następujące nr. nr. dolarów:

40.000 dol. nr. 541.248.
Po 3.000 dol. nr. nr. 121.481 573.504.
Po 1.000 dol. nr. nr. 354.118 428420
509.907 552.797 747.533 730.065 870.115.
Po 500 dol. nr. nr. 87.659 225.832
277.289 529.714 550.123 901.024.
Po 100 dol. nr. nr. 4.750 2.789 10.285
17.921 20.390 22.470 24.009 50.235 58.409
59.151 59.161 60.589 65.911 69.026 72.005
72.023 74.869 78.415 91.582 135.713 157.341
170.645 187.536 197.285 201.085 216.151
234.886 236.446 292.977 299.894 308.529
320.050 329.002 334.977 336.225 396.296
402.194 404.146 404.350 409.082 424.100
428.724 430.553 437.253 441.878 408.309
408.988 516.285 524.992 526.449 530.116
553.878 562.634 509.976 599.274 599.894
603.557 607.098 626.970 635.647 635.451
658.789 658.640 659.042 690.130 704.776
712.591 739.521 743.283 771.288 778.879
790.769 804.044 808.115 811.077 835.383
844.002 855.816 857.445 876.880 889.052
915.804 931.889 935.279 951.013 963.790
972.169 977.118.

Ogółem 103 obligacje, przedstawiające wartość 64.800 dol., które czekają na szczęśliwych wybrańców fortuny.

Zasłużone odznaczenie.

Na Ogólnokrajowej Wystawie Gospodarczo-Społecznej w Katowicach, z pomocą wielu wystawionych gatunków środków do prania, tylko samodzielnie wykonany środek do prania RADION odznaczony został złotym medalem. 7186

Repertuar teatru w Sosnowcu.

Dziś przedstawienie popularne po cenach znizonych od 50 gr. do 2.20 zł. Afisz zapowiada świetną farsę „Pan na czelnie” — to ja” z dyr. Żbuckim w roli głównej. Początek o godz. 8.15. Abonament ważny bez procentu.

W piątek premiera pogodnej i pełnej beztroskiego humoru amerykańskiej farsy „Nasza żonusha” z p. Zdeńką Topolską w roli tytułowej. Farsa Avery Hopwooda cieszyła się powodzeniem na wszystkich scenach Europy i Ameryki. Nowa wystawa i efektowne kostiumy dopełniają artystycznej całości. Początek o godz. 8.15. Ceny zwykłe od 70 gr. do 4.20 zł. Abonament ważny procentowy.

W sobotę popołudniu o godz. 3 „Kłopoty Marysienki”, operetka dla dzieci i młodzieży Ireny Pniowerówny, muzyka Adeli Fischer-Machalskiej. Dyrekcja teatru miejskiego w Sosnowcu pamięta o naszych najmilszych, gdyż do artystycznie wystawionem „Weselu lalki” sięgnęła do jeszcze bardziej urozmaiconego repertuaru, dając „Kłopoty Marysienki” przy udziale chórów i baletu. Nader efektowne kostiumy i dekoracje dadzą naszym miłośnikom zadowolenie wzrokowe. Ceny od 50 gr. do 1.70 zł. Abonament ważny procentowy.

„Kłopoty Marysienki” dane będą po wtórnie w niedzielę o godz. 11 rano.

Teatr w Katowicach.

SASZA LEONTJEW.

Sasza Leontjew, jeden z najslawniejszych tancerzy doby współczesnej, o którym cała prasa europejska pisze entuzjastycznie, a triumfy znakomitego artysty porównuje z triumfami odnoszonymi przez słynnego tragika Aleksandra Moissiego, wystąpi w teatrze polskim w Katowicach jedyny raz tj. we wtorek dnia 15 bm. Bilety na gościnny występ Saszy Leontjewa należy wcześniej zamawiać w kasie teatru. Telefon 24-48.

REPERTUAR.

Wtorek 8 bm. „Faust” (gościnne występy St. Drabika i A. Michałowskiego).
Środa 9 bm. „Ptak”.

Piątek 11 bm. „Bolesław Śmiały” (premjera).
Sobota 12 bm. „Casanova”.

Dzień 11 listopada.

P. wojewoda kielecki zawiadamia naszem pośrednictwem, że w myśl uchwały Rady ministrów Państwa Polskie obchodząć będzie w dniu 11 b. r. dziesiątą rocznicę zrzucenia jarzma niwoli i odzyskania niepodległości. Doniosłość tego pamiętnego dnia znajduje swój wyraz w uroczystościach i podniosłych obchodach, na które złożą się: udekorowanie gmachów rządowych i prywatnych flagami o barwach narodowych, uroczyste nabożeństwa, obchody wojskowe, pogadanki i odczyty o kolicznościowe. Celem umódlwienia urzędnikom i młodzieży szkolnej udziału w uroczystości, dzień 11 listopada będzie wolny od pracy we wszystkich urzędach oraz szkołach.

Dwie miary.

MAGISTRAT KIELECKI I SOSNOWIECKI

W związku z rozwiązaniem zarządu miasta w Kielcach jeden z czytelników naszych nadesłał nam trafną uwagę. W uwadze tej czytelnik nasz przypomniał, że magistratowi kieleckiemu nakazano ustąpić, gdyż wydał z kasy miejskiej półtora tysiąca złotych na kaucję za aresztowanego pracownika miejskiego. Pieniądze zostały wydatkowane, choć wydatku tego budżet nie przewidywał ani też nie było odpowiedniej uchwały Rady miejskiej.

Podobny wypadek zaszedł w Sosnowcu. Magistrat wydatkował około 4 — 5 tys. zł. na bankiet, choć sumy takiej nie ma w budżecie i również bez uchwały Rady miejskiej.

W Kielcach zmuszono magistrat do ustąpienia, w Sosnowcu jeszcze nie.

Z akademickiego Kola Zagłębia.

Dnia 23 października r. b. odbyło się nadzwyczajne walne zebranie Akademickiego Kola Zagłębia w Krakowie, które wybrało zarząd na bieżący rok akademicki w składzie następującym: prezes — Wasilewski Władysław, wiceprezes — Zahorski Witold, sekretarz — Noakowski Stanisław, skarbniczka — Habianka Marja.

Sekcja kulturalno-oświat. — Chybowski Jerzy, sekcja dochodów niestających — Zajdel Alfred. Do komisji rewizyjnej wybrani zostali: Gawrys Feliks (przewodniczący), Richterówna Edyta i Dela Stanisław.

„Polska na przełomie, a chwila obecna”.

Związek ludowo-narodowy urządza Walne zebranie w piątek 11 listopada b. r. o godz. 8 wieczorem w sali kina „Zagłębia” w Sosnowcu, ul. Kościelna 6. Referat wygłosi p. Wacław L. Zalecki na temat „Polska na przełomie, a chwila obecna”. Bilety w cenie 20 gr., 50 gr., 1 zł., i 2 zł. można nabywać w sekretariacie Związku, Kollataja 3 i w księgarni „Wiedza”, ul. 3 Maja 8, w godzinach handlowych, a w dniu zebrania przy wejściu.

Podziękowanie.

Zarząd Koła L. O. P. P. przy hucie „Staszic” w Sosnowcu składa za naszem pośrednictwem serdeczne podziękowanie p. Hackenbergowi dyrektorzowi fabryki chemicznej „Radocha”, za bezinteresowne wypożyczenie samochodu ciężarowego na wycieczkę do Katowic na lotnisko L. O. P. P. dla członków Koła L. O. P. P. przy hucie „Staszic” w dniu 6 listopada. b. r.

Wielki kiermasz w Dąbrowie.

Wzorem lat poprzednich w połowie grudnia r. b. odbędzie się w gmachu Ogniska w Dąbrowie wielki kiermasz zorganizowany staraniem Rady powiatowej Organizacji Kobiet. Imprezy te mają już ustaloną opinię, niewątpliwie więc i w tym roku kiermasz cieszyć się będzie zasłużonym powodzeniem.

W związku z rozpoczęciem prac organizacyjnych Rada powiatowa N. O. K. zwraca się do pp. kupców chrześcijańskich z propozycją wzięcia czynnego udziału w kiermaszu. Zgłoszenia na kioski przyjmowane są w lokalu N. O. K. w Ognisku od dnia 14 do 19 bm. od godz. 12 do 2 po południu.

Z życia N. O. K. w Dąbrowie.

W czwartek dnia 10 bm. o godz. 7 w. wiecz. w lokalu własnym w Ognisku odbędzie się ogólne zebranie członków Narodowej Organizacji Kobiet w Dąbrowie. Udział wszystkich członków konieczny ze względu na podział pracy przy urządzaniu kiermaszu.

Konkurent monopolu tytoniowego.

Lotna kontrola Izby skarbowej w Kielcach przypała już po raz drugi w tym miesiącu niejakiego Izraela Rakowskiego, przy którym znaleziono kilkadziesiąt klg. tytoniu przemycanego z Niemiec. Chociaż Rakowski jest stałym mieszkającym Kiele, grasował na razie na terenie Zagłębia, gdzie prawdopodobnie zajmował się dalszą ekspedycją przemycanego tytoniu, lub zaopatrywał swych odbiorców w ten towar.

Konkurentem monopolu tytoniowego zajęły się władze sądowe.

Przed wyborami do Izby rzemieślniczych.

ZEBRANIE RZEMIEŚLNİKÓW
W BĘDZINIE.

W ub. niedzielę w sali ochronki na Górze Zamkowej w Będzinie odbyło się zebranie rzemieślników prowadzących samodzielnie warsztaty w Będzinie i okolicy, przy udziale około 200 osób.

Zebrańie zagał i przewodniczył p. Edward Lange, zapraszając na asesorów pp. Józefa Witwickiego i Franciszka Wyżniewskiego i na sekretarza p. Edwarda Zajacę.

Referat o nowej ustawie przemysłowej i znaczeniu Izby rzemieślniczych wygłosił inż. W. Kałeniński. W dyskusji zabierali głos pp.: Lange, Laubic, Walkowski, Ciesielski, Dziubiński i inni.

Ogół rzemieślników w Będzinie, zdając sobie sprawę z ważności chwili, żywo interesuje się sprawami wyborów do Izby rzemieślniczej. Podczas zebrania przebiegało się kilkudziesięciu rzemieślników niezrzeszonych.

Przy końcu zebrania przewodniczący powitał zebranych, że na zjazd rzemieślników chrześcijan z powiatów: Będzińskiego, Olkuskiego i Zawierciańskiego, który się odbędzie się w Dąbrowie w dniu 13 bm. przybędzie poseł J. Rudnicki, prezes Centr. T-wa rzemieślniczego w Warszawie.

Obecnie międzyministerjalna komisja opracowuje statut dla Izby rzemieślniczych. Jak również i przepisy wykonawcze do nowej ustawy przemysłowej. P. poseł Rudnicki, który przyjmuje udział w powyższej konferencji, będzie mógł zapoznać ogół rzemieślników z przebiegiem i ukształtowaniem się sprawy, która w najbliższej przyszłości decydująco wpłynie na dalszy rozwój przemiosła polskiego.

Na powyższy zjazd również jest przewidywany przyjazd posła Soboty z Górnego Śląska.

Jak już pisaliśmy, w niedzielę dn. 13 b. m. odbędzie się w Dąbrowie walny zjazd wszystkich rzemieślników chrześcijan z powiatów: Będzińskiego, Zawierciańskiego i Olkuskiego. Na zjazd, między innymi, przybędzie również poseł Rudnicki, który wygłosi odpowiedni referat, po czym zaproszono na zjazd pp. Marszałków, prezydentów miast, oraz władze gminne z wymienionych powyżej powiatów.

Wiece właścicieli nieruchomości.

W ub. niedzielę w sali związków zawodowych na Pogoni odbył się wiec właścicieli nieruchomości w Sosnowcu. Przewodniczył p. Bednarek. Referat o kanalizacji i sprawach budowlanych wygłosił p. Wiecezorek, o sprawach podatkowych mówił p. J. Wolf, a o sprawach asenizacyjnych p. Kowalski. Przebieg wiecu był spokojny.

Echa obchodu rocznicy bolszewickiej.

We wczorajszym sprawozdaniu z obchodu na terenie Zagłębia rocznicy bolszewickiej wspomnieliśmy, iż nawet znani przywódcy komunistyczni wzorowo dzień spędzili, nie opuszczając mieszkań z obawy narażenia się na możliwe nieprzyjemności. Otóż wyjaśnić należy, iż dwóch przywódców, nie chcąc spotkać się z zarzutem ukrywania się w mieszkaniu w tak ważnej chwili postanowili bodaj na krótki przeciąg czasu wyjść z ukrycia i udzielić swych świątecznych rad spragnionym zwolennikom.

Apostołami tymi byli pp. Rożek i Dębicki, którzy rzecz charakterystyczna, nie chcieli działać na własnym terenie, lecz w Czeladzi, lecz w sąsiednich miasteczku w Sosnowcu i Będzinie. W Sosnowcu miał uświadomić domowych p. Rożek, a w Będzinie dla odmiany p. Dębicki lokatorów. Jednakże, chcąc oszczędzić mocnych przykrości przywódców, na wie nie pozwolili, gdyż istniało podejrzenie, iż chodzi tu o wywołanie na ulicy w Sosnowcu zbiegowiska i ewentualne wywołanie pogromu. Wobec czego zapowiedziane liczne afisze wiece nie doszły do skutku i przywódcy mogli spokojnie spędzić w domu.

Pożyczki na rozbudowę.

Komitet rozbudowy miasta przyznał pożyczkę w kwocie 50 tys. zł. nie Wolniewiczowi (jak podaliśmy wczoraj) lecz Wacławowi Engelkingowi, który buduje dom przy ul. Zakętej 7.

Magistracka rozbudowa miasta.

Drogie domy miejskie w Sosnowcu.

Jak już donosiliśmy, przed kilku dniami odbyło się posiedzenie Komitetu rozbudowy miasta przy Magistracie sosnowieckim. Na posiedzeniu tem dokonano podziału pożyczek, udzielonych przez Bank gospodarstwa krajowego na rozbudowę Sosnowca dla osób, budujących nowe domy. Petenci, chcący otrzymać pożyczkę obowiązani są, między innymi, do przedstawienia kosztorysu budowy.

Na wspomnianem posiedzeniu rozpatrywano takie kosztorysy i okazało się, że jeden z obywateli miejscowych buduje dom, którego metr sześcienny kosztuje 28 zł., drugi — 35 zł. 40 gr., trzeci — 47 zł. 30 gr., a Magistrat buduje na Pogoni dom miejski, którego kosztorys jest najdroższy, bo przewiduje 49 zł. za metr sześcienny.

Cenę 47 zł. 30 gr. za metr sześcienny wykalkulował właściciel nowobudującego się domu na rogu Teatralnej i Sienkiewicza, p. Rajcher. Dom ten zwraca ogólną uwagę, gdyż będzie to jeden z największych gmachów w Sosnowcu. Pan R. buduje

dom w całym tego słowa luksusowy, z podłogami dębowymi, kanalizacją, łazienkami i ze wszelkimi innymi urządzeniami nowoczesnymi. Natomiast Magistrat wznosi na Pogoni dom robotniczy, w którym mieszkańcy będą się składali z pokoju i kuchni. I oto metr sześcienny takiego domu kosztuje aż 49 zł., a metr sześcienny domu luksusowego — 47 zł. 30 gr.

Próżnobyśmy tu przekonywali Magistrat, że zawsze i wszędzie domy, budowane przez samorządy będą droższe niż budynki, powstałe z inicjatywy prywatnej, bo program socjalistyczny jest dla naszego zarządu miasta i Rady miejskiej nietykalnym tabu. Cyfry jednak mówią same za siebie i, oczywiście, skromne mieszkanie magistrackie będzie droższe, niż lokal luksusowy w domu prywatnym.

Jak nas informuje jeden z miejscowych przedsiębiorców budowlanych, zasiadających w Komitecie rozbudowy, można w obecnych warunkach

wybudować dom, którego koszt metra sześciennego wyniesie 35 zł. Wspomniany przedsiębiorca wybudował już w bieżącym sezonie kilka takich domów, mniej coprawda luksusowych, niż dom Rajchera, ale też i mniej skromnych, niż domy magistrackie. Przedsiębiorca ten gotów jest w każdej chwili za taką cenę budować domy nawet Magistratowi.

Tymczasem Magistrat, gospodarując po socjalistycznemu, z uporem obstaje przy swoim, budując domy drogie i zadłużając miasto.

Drugim niemniej ważnym zagadnieniem, niż koszt budowy domów, jest sprawa podziału pożyczki Banku gospodarstwa krajowego.

Bezsronnie rzecz ujmując, należałoby się spodziewać, że największą pożyczkę otrzyma ten, kto buduje dom z największą liczbą ubikacji i kto uruchamia największą sumę własnej gotówki. Wspomniany p. Rajcher przedstawił Komitetowi kalkulację, z której wynika, że ogólny koszt budowy jego domu wyniesie 988 tysięcy zł., dom magistracki zaś według kosztorysu będzie kosztował 660 tys. zł. Na 988 tys. zł. ogólnych kosztów p. R. otrzymał 288 tys. zł., a na 660 tys. zł. Magistrat dostał 536 tys. zł., a np. p. Daszyński, inny starający się o pożyczkę, 13.500 zł.

Względnie suma pożyczek, które zabiera Magistrat, ma się tak do sumy pożyczek, dostających się do rąk prywatnych, jak 4 do 1. Jeżeli jednocześnie dodamy, że posiedzenia Komitetu rozbudowy miasta odbywają się wtedy, gdy potrzebne są pieniądze Magistratowi, to będziemy mieli mniej więcej całokształt dbałości Magistratu o rozbudowę miasta. Magistrat, chwytając większą gotówkę na budowę domów, buduje je bardzo drogo i zadłuża miasto, gdy zaś pożyczka przechodzi w ręce prywatne, wówczas powstaje większa liczba domów nowych, stosunkowo taniej się kalkulujących i dług staje się długiem prywatnym, za który poza dłużnikiem nikt w mieście nie ponosi odpowiedzialności.

Aby skutecznie walczyć z głodem mieszkaniowym, należałoby mniej zwracać na to uwagę, kto ma budować, lecz powinno się myśleć przede wszystkim o tem, by jaknajwięcej nowych domów powstawało. Nie stanie się to wtedy, gdy Magistrat zabiera z pożyczki 536 tys. zł., aby wybudować jeden dom na Pogoni, zamiast udzielić drobniejszych pożyczek kilku prywatnym przedsiębiorcom, którzy wybudowaliby za tańsze pieniądze kilka domów i ilość mieszkań znacznie w mieście wzrosła. To, że mieszkania w nowych domach prywatnych stają się przedmiotem spekulacji, z punktu widzenia gospodarczego nie jest przeszkodą do udzielania pożyczek osobom prywatnym, obecnie bowiem chodzi tylko o to, bo budować jak najwięcej, a zwiększona liczba wolnych mieszkań sama przełamie spekulację dzięki wytwarzającej się konkurencji. Magistrat, budując drogi dom na Pogoni, konkurencji takiej nie wytworzy, a przeciwnie, przedstawiając kosztorys 49 zł. za metr sześcienny, niejako aprobuje drożyznę mieszkań w nowych domach.

Narazie szumnie reklamowana działalność Magistratu sosnowieckiego nie jest godna pochwały, choćby tylko dlatego, że walka z głodem mieszkaniowym ograniczyła się dotąd do udzielenia mieszkań w domu miejskim kilku dygnitarzom magistrackim. W takich warunkach zadłużono już miasto na budowanie domów mieszkalnych na sumę około pół miliona zł., obecnie dochodzi drugie pół miliona. Miasto zadłużone, budując bardzo drogie domy, a korzyść z tego taka, że w domach tylko zamieszkalici, którzy bezpośrednio zarządzają majątkiem miejskim. Jest to bardzo swoisty sposób walki z głodem mieszkaniowym.

Z działalności Sejmiku będzńskiego

NA POLU POPIERANIA ROLNICTWA.

Okres od 1918 r. do 1922 r. w działalności Sejmiku będzńskiego na polu popierania rolnictwa unać należy za całkowicie bezowocny. Jeśli w tym okresie początkowo istniała przy Sejmiku pow. komisja rolna — zajął się ona tylko podtrzymaniem pewnej działalności, zainicjowanej przez okupentów na polu rozwoju hodowli. No wych i konkretnych prac nie prowadziła.

W 1922 r. gdy Ministerstwo rolnictwa zwróciło się z prośbą o obciążenie w użytkowanie przeznaczonych dla celów kultury rolnej ośrodków narcelowanów majątków na wsiach, Sejmik będzński zainteresował się przyszłością rozwoju rolnictwa i postanowił objąć będąc narazie do dyspozycji ośrodek folwarku „Wojkowice Kościelne” z przeznaczeniem na niższą szkołę rolniczą. — Oczywiście sam fakt objęcia zdewastowanego ośrodka, nie mógł wpłynąć zasadniczo na postępek kultury rolnej w powiecie najbardziej, że ośrodek traktowany był jako przedsiębiorstwo dochodowe, niemogące w żadnym razie być źródłem środków i pomocy dla spraw rolnych powiatu.

W 1924 — 1925 roku Sejmik uchwalił subsydjować na terenie powiatu prace istniejącego podówczas Okręgowego Tow. rolniczego w Zawierciu. Prace Towarzystwa nie szły jednak w tempie i formie dla rozwoju rolnictwa pożądanym, oraz ciągłość tej pracy pozostawiała wiele do życzenia. Na podstawie tych obserwacji oraz warunków społeczno-socjalnych w powiecie, Sejmik będzński doszedł do przekonania, iż praca nad rozwojem tutejszego rolnictwa nie może spoczywać w rękach samego społeczeństwa i ludzi dobrej woli, lecz prowadzona być musi przez organa samorządowe bezpośrednio i dla wszystkich rolników. W związku z opinią powyższą Sejmik będzński począwszy od 1926 r. przejął na swój etat instruktorów pracujących dotychczas w Okr. Towarzystwie rolniczym i pokierował oddział działalnością ich bezpośrednią.

Rok 1926 był dla sprawy rolnej w powiecie Będzińskim bardzo owocny i działalność w tym roku pozostawiła niezaprzeczone ślady postępu w kulturze rolnej wśród rolników. W tym okresie Sejmik będzński — w dziedzinie szkolnictwa rolniczego zorganizował i uruchomił niższą szkołę rolniczą żeńską w Koziegłowach, prowadził dwutygodniowe kursy rolnicze na fermie w Wojkowicach Kościelnych, w 12 punktach powiatu 2 i 5-dniowe kursy rolniczo-ogrodnicze, w 5 punktach 5-dniowe kursy dla go-

spodyń wiejskich, urządził w ciągu całego roku poradunki z dziedziny rolnictwa i ogrodnictwa, — bądż w Koziegłowach, bądż na specjalnych zebraniach rolniczych, — wreszcie udzielił 7 uczniom szkół rolniczych subwencji na kształcenie się.

W dziedzinie hodowli — Sejmik zorganizował 3 stacje kopulacyjne buhajów w Koziegłowach, Niegowie i Siemoni, 4 spółdzielnie mleczarskie w Wojkowicach Kościelnych, Koziegłowach, Niegowie i Brudzowicach, i po kaz hodowli w Koziegłowach, oraz utrzymywał 1 stację kopulacyjną o gierów państwowych w Koziegłowach.

W dziedzinie produkcji roślinnej: założył polećka doświadczalne nawozowe w 23 punktach powiatu, założył 3 spółki maszynowe na siewniki rzędowe, udzielając dwuletniego kredytu na zakup maszyn, udzielił subwencji wsi Krzemieniec i kilku gospodarzom na założenie wzorowych gnojowni w gospodarstwie, propagował na kursach rolniczych zmianę systemu gospodarczego na system ogrodniczo-hodowlany i prowadził doświadczalnictwo z odmianami zbóż i okopowych na fermie.

W dziedzinie zaopatrywania rolników w nawozy sztuczne i nasiona: za pośrednictwem Pow. Kasy oszczędności w sezonie wiosennym i jesiennym zaopatrzono rolników w nawozy sztuczne i nasiona zbóż.

W dziedzinie rolniczej: sporządził no plany regulacji rzeki Warty, drenowania pół p. Kamińskiego w Hucie Szklanej i poczyniono kroki celem założenia 3 spółek meljoracyjnych.

W dziedzinie zalesiania nieużytków: założono szkołę sosny i świerków w Mierzęcicach, posadzono 9 ha nieużytków w Nowej Wsi i Mierzęcicach.

W dziedzinie sadownictwa: założono ogrody owocowe w Ławisz, Koziegłowach i Sączowie i 2 ogrody robotnicze propagandowe w Niewie, zbudowano nowozałożone sady w powiecie, rozłożono opiekę nad drzewami niem dróg powiatowych, prowadzono szkołę drzewek owocowych w Wojkowicach Kościelnych, urządzono 4 kursy ogrodnicze dla personelu dogowego.

W dziedzinie pomocy lekarskiej dla zwierząt domowych: zorganizowano i prowadzono 2 ambulatorja i szpital dla zwierząt, masową kastrację ogierów i masowe szczepienie ochronne wśród trzody.

Tak w ogólnych zarysach przedstawiła się dotychczasowa praca Sejmiku będzńskiego w zakresie popierania rolnictwa na terenie powiatu.

Policyjny bieg sztafetowy W DNIU 9 — 11 LISTOPADA.

W dniu 11 listopada r. b. jako w rocznicę odzyskania niepodległości, staraniem władz policyjnych zorganizowana zostanie z różnych miast kraju sztafeta policyjna. Celem wzięcia adresu holenderskiego marszałkowi Piłsudskiemu.

Bieg sztafetowy rozpocznie się w środę, dnia 9 b. m. Jedną ze sztafet wyruszy z Katowic i około godziny 3 popoł. znajdzie się na naszym terenie. Policjanci w pełnym uzbrojeniu zmienią się będą co 5 km. Sztafeta przez powiat Będziński pobiegnie trasą: droga szpieńska, następnie Sosnowiec — Sielec, Będzin, Łagisza, Wojkowice Kościelne, poczem wkroczy na teren powiatu Zawierciańskiego. W Zarkach nastąpi spotkanie sztafet z Katowic i Krakowa i Kiele.

Dnia 11 b. m. t. j. w piątek ostatnia sztafeta w asyście delegacji wszystkich komend wojewódzkich wręczy w Belwedrze adres holenderski marszałkowi Piłsudskiemu.

Sztafeta ta poza właściwym celem ma jednocześnie wykazać sprawność policji pod względem wyszkolenia sportowego.

Na terenie powiatu Olkuskiego sztafeta z Krakowa przebiegać będzie od Janiszowic (pow. Miechowski), przez Skale — Wolbrom — Pilicę — do Kromolowa (w kierunku Warszawy).

Wolnomyśliciel i godła bolszewickie.

W ubiegłą niedzielę uwagę licznych przechodniów w Dąbrowie zwracał do siebie ubiegły osobnik z obwiązaną szją czerwonym szalikiem, na którym namalowane były godła bolszewickie. Na spacerującego zwróciła uwagę również i policja. Właśnie że działo się to w dniu rocznicy 10-lecia rewolucji bolszewickiej i zachowanie się spacerowicza, którym był niejaki Machura Stanisław, bezrobotny, członek stowarzyszenia wolnomyślicieli w Dąbrowie, zakawało co najmniej na prowokację. Dlatego też Machurę wylegitymowano i zapytano dlaczego nosił wspomniany szalik. Ten odpowiedział z nieświadomością. Czy zachowanie się Machury wpływało rzeczywiście z nieświadomości, czy też z głupoty, a może z przekonania wolnomyślicieli narazie niewiadomo.

Fatalne mieszkanie.

Do policji w Sosnowcu zgłosił się niejaki Barczyk Wincenty z Wojesławic (gm. Koziegłowski), zawiadamiając że w mieszkaniu Kozika (Modrzewskiego 42) skradziono mu 53 zł. Poszkodowany Barczyk już był pierwszym, boiwn już niejednokrotnie zawiadamiano policję o kradzieżach dokonywanych w tem fatalnym mieszkaniu.

Nie w restauracji, lecz na ulicy.

Zgłosił się do redakcji p. Izidor Mucha, właściciel restauracji przy ul. Małachowskiego 30 i przedstawiając dokładnie przebieg awantury której epilogiem było zamordowanie Jana Swobody, oświadczył, że wprawdzie wszyscy wymienieni przez nas w artykule p. t. „Krwawy epilog gry w karty”, byli w jego restauracji i nawet rozpoczęli między sobą sprzeczkę, sprzeczka ta jednak zakończyła się na ulicy, po wyjściu ich z restauracji. i na ulicy też obok jego lokalu dokonano morderstwa.

Co do gry w karty, to p. Mucha oświadcza, że wymienione przez nas towarzystwo w jego lokalu nie grało, w karty.

Co do opinii swej jako restauratora p. Mucha stwierdza, że opinia o nim jest najlepsza, przyczem zaznacza, że lokal przy ul. Małachowskiego objął przed trzema miesiącami, nie wiedząc, jaką ten lokal miał poprzednią opinię.

Jednocześnie komunikujemy, że ranny podczas krwawej awantury przed restauracją Mnchy w Sosnowcu w ub. piątek Bolesław Grudziński, o czem pisaliśmy w niedzielnym numerze, zmarł o negdaj wieczorem w szpitalu miejskim na Pekinie.

W pościgu za opryszkami

NATRAFIONO NA SKŁAD BIBULY KOMUNISTYCZNEJ.

W ub. piątek wieczorem około godz. 9 obok huty Miłowice rozległo się kilka nęście strzałów rewolwerowych. W dzwini tej znajdował się wówczas pa-

troł policyjny prowadzony przez st. przodownika Konopelskiego. Na odgłos strzałów policjanci udali się w kierunku skąd one dochodziły i wówczas spostrzegli przemyskujących się dwóch osobników w kierunku ulicy Dalekiej. Goniąc uciekających policjanci wpadli za nimi na podwórce posesji nr. 19 przy ul. Dalekiej. Tu ślady uciekających znikły. Pogoń jednakże nie pozostała bez wyników, bowiem zamiast ujęcia

sprawców strzelaniny, natrafiono na skład bibul komunistycznej w mieszkaniu Gracjusza Jana, robotnika kopalni „Wiktor”. Kolportera komunistycznego aresztowano, bibulę zaś skonfiskowano.

Przypadkowe odkrycie to naprowadziło policję na ślady innych komunistów i w związku z tem aresztowano 15 osób, a między innymi znanych działaczy komunistycznych z Dębowej Góry, braci Jana i Wincentego Buczyńskich.

Z Berlina... do Będzina.

HISTORIA SKRADZIONYCH CZEKÓW NOWOJORSKIEGO BANKU.

Przed kilku miesiącami bawił chwilowo w Polsce niejaki Leichter Dawid, obywatel amerykański. Podczas krótkotrwałego pobytu w Polsce, Leichterowi skradziono w podróży czeki jednego z banków nowojorskich, na sumę 200 dolarów. Po przyjeździe do Nowego Jorku Leichter zawiadomił tamtejszą policję o kradzieży czeków i podał zarazem ich numery. Ponieważ bank ten posiada swe filje również w niektórych państwach Europy, porobiono przeto tu zastrzeżenia co do skradzionych czeków. Między innymi filja owego banku znajduje się i w Berlinie. Tam też niedawno zakwestjonowano czeki Leichtera, które dostały się tam bardzo ciekawą drogą. Mianowicie czeki owe przywędrowały do Berlina z... Będzina. Okazało się bowiem, że jeden z miejscowych kupców, Neumark właściciel składu rowerów, sprowadzając z Berlina towar zapłacił za niego owemi

czekami. Policja berlińska zwróciła się wówczas do głównej komendy p. p. w Warszawie, skąd polecono sprawę powyższą zająć się urzędowi śledczemu w Sosnowcu. Po przeprowadzeniu śledztwa okazało się, że Neumark nabył czeki od giełdźiarzy będzinińskich: Herberga Moszka Lejby (Małachowskiego 19), Federa Rubina Majera (Zawodzie 8) i Openhejma Moszka Lejby (Kolałata 18).

Giełdźiarze owi zostali zatrzymani przez policję, przyczem przyznali się, że sfałszowane czeki nabyli od Feldbauma Dawida z Będzina (Małachowskiego 4). Na skutek tych zeznań policja zatrzymała Feldbauma. Badany F. dawał bardzo wykrętne odpowiedzi, nie chcąc przyznać się w jaki sposób stał się on posiadaczem amerykańskich czeków. Wszelkich zatrzymanych z Feldbaumem na czele przekazano do dyspozycji sędziego śledczego w Sosnowcu.

Systematyczna kradzież

W MAGAZYNIE KOLEJOWYM.

Od pewnego czasu na stacji w Ząbkowicach ginęły z magazynu kolejowego różne rzeczy. Stwierdzono, że skrzynie i paczki, w których przychodziły do Ząbkowic towary były zazwyczaj uszkodzone i miały mniejszą wagę, od figurującej na przekazach. Podejrzenie padło na kilku kolejarzy jako na sprawców kradzieży, których też poddano bacznej obserwacji. Obserwatorzy, funkcjonariusze urzędu śledczego, stwierdzili wreszcie, że kradzieży dokonywał magazynier Adamiecki Edmund i dwaj robotnicy Karkosz Bolesław i Rękas Antoni. Na skutek tego wszystkich zatrzymano i 4 b. m. dokonano w ich mieszkaniach rewizji, w wyniku której znaleziono w mieszkaniu Adamieckiego 9 sztuk płótna, klej stolarski, tusze, roślinne, pochodzące z kradzieży. W mieszkaniach Karkosza i Rękasa kradzionych przedmiotów nie znaleziono. Zatrzymany Adamiecki przyznał się do systematycznej kradzieży, jak również Karkosz i Rękas do współdziałania z nim.

Wszystkich zatrzymanych przekazano do dyspozycji sędziego śledczego w Dąbrowie.

Przejechanie.

Stanisław Dziechciewicz z Poręby przejechał autem na ul. Będzińskiej w Sosnowcu dziewczynkę nieznanego nazwiska. Policja spisała protokół.

Kradzież garderoby.

Kazimierz Łukasiewiczowej z Dąbrowy skradziono bieliznę i garderobę wartości 486 zł.

Zaginiona.

Kapuściński Michał, zamieszkały w Sosnowcu przy ul. Francuskiej 2 zawiadomił policję, że 20-letnia jego córka wyszła z domu przed kilku dniami i dotychczas nie wróciła. Zachodzi przypuszczenie, że Kapuścińska uległa jakiemś wypadkowi.

Za pobicie.

(1) 25-letni Antoni Rękas z Wygielzowa, gminy Wojkowice Kościelne, skazany został przez Sąd okręgowy w Sosnowcu za pobicie swego ojca i obrzucenie go kamieniami na 2 tygodnie więzienia.

Wesele z przygodami.

W ubiegłą niedzielę w mieszkaniu Urbańskiego przy ul. Wesołej w Dąbrowie odbywało się wesele. Wieczorem,

Kronika Zawiercia.

Kino „Stelia” — „Bez ślubu”.

Zabawa sokolska.

Doroczna zabawa sokolska, która odbyła się w ubiegłą sobotę w sali Domu ludowego, cieszyła się ogromnym powodzeniem, gromadząc około 500 osób. Goście zebrani tak licznie ze wszystkich stanów, bawili się doskonale do białego rana przy dźwiękach dwu orkiestr, szkolnej i jazzbandu p. Sikory. Barwne mundury druchów malowniczo ożywiały salę, sięgając spustoszenie w sercach pici na dołnej. Tradycyjnego mazura o świtanu prowadził zasłużony druch długoletni prezes „Sokoła” dyr. Miódzuszewski. Zawierciani, którzy dawno nie mieli sposobności do zabawy, rozeszli się z wdzięcznością dla „Sokoła” za urządzenie jej i naprawdę doskonałą organizację.

Blade manifestacje komuny.

W niedzielę, jako dzień święta komunistycznego zawiercia towarzysze sturali się zamanifestować swoją międnarodową solidarność, co im się w zupełności nie udało. Propagandowe świąteczne wystąpienia ograniczyły się do wywieszenia 5 czerwonych flag na Nowym Rynku, Amatorskiej i hałdach pod Huleczyńskim, oraz uśmianiu odbicia niedozwolonego wiecu, na który przybył znany działacz Kwapiński. Wiece próbowano urządzić w lokalu związku na ulicy Fabrycznej, gdzie zgromadziło się przeszło sto osób. Ponieważ jednak organizatorzy nie posiadali na wiece zezwolenia, a tylko nieliczna cześć zebranych była członkami związku, policja więc rozwiązała zebranie opróżniając całkowicie lokal związkowy. Na tem zakończyły się „manifestacje”. Kolportaż zakazanej bibuli nie notowano.

Kronika Olkuska.

Żywcem zasypiani.

W dniu 5 b. m. podczas robót ziemnych przy wytyczeniu drogi, czyli t. z. szarżarku w Sieciechowcu, gm. Minogów, w pewnym miejscu usunęła się ziemia, przysypując trzech robotników: Wincentego Zembale, Jana Miśkę i Czesława Cholebę. Pierwsi dwaj zostali zabici, względnie uduszeni, trzeci zaś Choleba uległ złamaniu nogi. Wypadek ten zroził we wsi przynębiające wrażenie.

Pożar w Cieślinie.

W Cieślinie, gm. Wolbrom wybuchł pożar w dniu 4 b. m. w zabudowaniach gospodarskich Jana Półtoraka. — Zabudowania zgorzały doszczętnie. — Przyczyna pożaru nieustalona.

Na groby bohaterów narodowych.

Kwsta uliczna na groby bohaterów narodowych w Olkuszu w dniu 1 b. m. przyniosła zysku zł. 92, 20 gr., ze sprzeczki zaś nalepek i pocztówek na ten sam cel wpłynęło 32 zł. czyli razem zł. 124, 20 gr. Komitet zbiórki składa podziękowanie za współpracę: członkiniom T-wa „Sokol”, drużynom harcerskim żeńskiej, miejskiej, oraz paniom: Kurzejewskiej, Szczurowskiej, Bielańskiej, Zakowskiej, Czartoryskiej, Tacikowskiej, Lubodzieckiej, Giedroyciowej, Mrozkiewiczowej, Burakowej, Bachtigowej i Biedkowskiej.

Echa pożaru budki.

Wyjaśnia się dla ścisłości że do pożaru budki drewnianej Silberga, po strasie pożarnym momentalnie przybyła miejska straż ochotnicza i ona to właśnie, pożar ujęła, nie dopuszczając do rozszerzenia na przylegające do budki deski i b. bliskie budynki. Jedyną spóźniła się do pożaru straż domowa, zaś straż fabryczna zastała celię z drogi.

PRAWDA.

— Panie doktorze! Proszę mi powiedzieć całą prawdę! — mówi chorzy pacjent.

— Niech się pan strzeże wzruszać niech pan lepiej zaczeka, aż nabierze siły, a wtedy napiszę panu prawdę.

Echa nadużyć w Tow. „Piast” w Będzinie.

BUCHALTER SKAZANY NA ROK WIEZIENIA.

(1) Na ławie oskarżonych przed sekcją U. K. przy Sądzie okręgowym w Sosnowcu zasiadł 40-letni Mieczysław Toczkowski z Będzina (ul. Sączewskiego 12), buchalter i kasjer nieistniejącego już towarzystwa akcyjnego „Piast” w Będzinie. Toczkowski oskarżony był o przyswajanie 3000 zł., które zainkasował u dłużników Towarzystwa.

Oskarżony nie przyznał się do winy, nie zaprzeczył jednak, że pieniądze te zużył na swe potrzeby. Na usprawiedliwienie tłumaczył, że zainkasowane pieniądze zatrzymał dla siebie, w mniemaniu, że należą mu się one za niewykorzystane urlopy.

Sąd skazał Toczковского na rok więzienia zamieniającego dom poprawy. Jako środek zapobiegawczy zastosowano areszt.

Odpowiedzi Redakcji.

P. A. Stepniowski w Zawierciu. Walśnie Polskie Towarzystwo miłośników fotografii w Warszawie organizuje w czasie od 14 listopada do 6 grudnia b. r. kurs fotografii dla amatorów początkujących. Wykłady odbywać się będą w siedzibie Towarzystwa w godzinach wieczornych w dnie powszednie; w niedzielę, środy i piątki. W dnie świąteczne przed południem w altanie Towarzystwa lub na wolnym powietrzu odbywać się będą ćwiczenia praktyczne. Zapisy przyjmują i wszelkich informacji udziela sekretariat Towarzystwa (Czackiego 3-5 m. 30). Ze względu na ograniczoną liczbę słuchaczy ograniczona. Wszelkie pomoce naukowe PTMF. dostarcza bezpłatnie. Posiadanie aparatu własnego niekonieczne.

W Barcelonie padł ofiarą swego „zawodu” torador Juan Belmonte. Dyktor szkoły toradorów, słynny „pogromca” byków, mający „na sumieniu” niezliczone mnóstwo tych zwierząt. Występował on nietylko w Hiszpanii, lecz i poza jej granicami. Jak wielki rozgłos pozyskał sobie Belmonte nawet za oceanem świadczy fakt, że Meksykańczycy, byle go tylko sprowadzić na „gościnne występy”, ofiarowali mu za osiem walk milion pesetów (około 4.400.000 franków). Dotychczas szczęście dopisywało toradorowi stale. Dopiero w dniach ostatnich w czasie walki, rozgrywanej się na arenie, rozjuszony byk nadział go na rogi. Belmonte jest ciężko ranny w brzuch i w piersi.

Z ruche wydawniczego.

ALBUM ŚW. STANISŁAWA KOSTKI.

Ku upamiętnieniu dwuchsetnego jubileuszu kanonizacji św. Stanisława Kostki, wydany zostanie wkrótce duży album obrazów i pamiątek. Album to przedstawia w artystycznych reprodukcjach kult św. Stanisława od roku jego śmierci (1568) aż do naszych czasów na całym katolickim świecie. Setki obrazów, sztychów, figur św. Stanisława, często dzieła wybitnych mistrzów, mozolnie zebrane, a starannie odbite w zakładach rotografury św. Wojciecha w Poznaniu, złożą się nie tylko na wartościowe dzieło sztuki prawdziwą ozdobą domu chrześcijańskiego, ale stanowić będą zarazem bogaty materiał do studium ikonografii św. Stanisława. Album powyższy, rozmiarów około 34x23 cm., zawierające przeszło 100 tablic, formatu 24x18 cm., wykonanych na kremowych półkartonie, o-

prawne w płótno ze złotymi wyciskami, kosztowa będzie w subskrypcji 35 zł., wliczając w to koszt opakowania i przesyłki. Subskrypcji dokonywać można na

rachunek P. K. O. Nr. 15600. Wydawnictwo Albumu spoczywa w rękach ks. superjora Ziemińskiego, Warszawa, Ś-to Jafińska 12.

Jak dwunastu bandytów na balu maskowym

OBRABOWAŁO BAWIĄCĄ SIĘ PUBLICZNOŚĆ.

Słynące z najgorszych pod względem bezpieczeństwa stosunków, miasto Chicago, doczekało się wreszcie rzeczy potwornej w swym zuchwał- stwie.

Przed paru dniami, na bal maskowy, odbywający się w jednym hotelu w Chicago, przybyło między innymi dwunastu bandytów, ubranych równie elegancko, co i reszta publiczności. Dowodziła nimi młoda panna, przebrana jako Kopeiuszek.

Ośmiu bandytów zajęło stanowiska w sali balowej, zmieszawszy się z osobami zaproszonymi; pozostali czterej stanęli w pobliżu drzwi głównych, trzymając ręce w kieszeniach i ścisnąc rękojeści rewolwerów.

W pewnej chwili Kopeiusze pocałowała swego tancerza, co było umówionym znakiem do rozpoczęcia rabunku. Natychmiast jeden z bandytów wystąpił z rewolweru w sufit, a po chwili z pomocą pięciu swych

towarzyszy ustawił obecnych pod groźbą broni wzdłuż ścian sali.

Pozostali na sali dwaj bandyci o- bezšli im portfele, portmonefki, zegarki i t. p. drobiazgi.

Gdy właśnie odbywała się masowa grabież, setki osób wewnątrz hotelu, przed jego bramą zajęchał na moto- cyklu pewien dygnitarz policyjny, który od swej władzy otrzymał po- wolenie pójścia na bal.

Zaledwie wszedł do korytarza, padł śmiertelnie raniony kulą jednego z owych czterech bandytów, którzy pilnowali wejścia. Obawiając się, że ten wypadek nie wywołał niepo- danych spotkań, bandyci po strza- zbiegli natychmiast. Zdobyte, złożo- ną z mnóstwa klejnotów i trzech ty- sięcy dolarów w gotówce, ułokowali w samochodach, którymi przybyli, znikli bez śladu.

Ciągnięcie I-ej kl. już pojutrze!

KUP LOSY KOLEKTURZE J. HLAWSKIEGO W SOSNOWCU

POKI CZAS ABYS POTEM NIE ZAŻDROŚCIŁ

NAJWIĘKSZA WYGRANA

Złotych 650,000

Co drugi los wygrywał

7211

Cena całego losu: zł. 40, półówki zł. 20, ćwiartka zł. 10.

BIBLIOTEKI FABRYCZNE I ZWIĄZKOWE
zaopatrz w książki szybko

Kolportaż książki polskiej

Foksal 15. Warszawa P. K. O. Nr. 13 868. 6848

Splata na żądanie ratami

WYSYŁAMY KATALOGI POWIEŚCIOWE

P. KUCHARSKI
MAGAZYN GALANTER.

Sosnowiec, 5 Maja 8,

7210 telef. 9-15

poleca

kalosze śniegowce

W NAJLEPSZYM GATUNKU

Reklama jest dźwignią handlu.

CENY PRENUMERATY:

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu
lub z przesyłką pocztową

3 Zł. 50 gr.

Prenumerata zagraniczna miesięcznie 5 Zł.

Cena egzemplarza 20 groszy.

Przed tekstem (Pierwsza strona) za wiersz mm. 1-linowy układ 4-szpaltowy	50 gr.
W tekście	35
W tekście, w kolumnie	50
Za tekstem	5
Nekrologi w tekście, za wiersz mm. 1-linowy, układ 4-szpaltowy (do 50 wierszy)	15 gr.
	(do 60) 25
	(do 100) 30
	(ponad 100 w.) 35

Ogłoszenia w dodatku ilustrowanym, oprócz 1-ej strony, 1 cm. Zł. 1.50.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64.

ADMINISTRACJA: Dąbrowska Nr. 1. Telef. Nr. 73.

Filje i agentury własne: Będzin, Malachowskiego 7. — Dąbrowa, Sobieskiego 9, telef. 1-25. — Zawiercie, 3-go Maja 27. — Grodziec, Dąbrowska.

Redaktor. TADEUSZ OPIOŁA.

Druk „Kurjera Zachodniego” w Sosnowcu, Dąbrowska 1.

Wydawca: Sp. Akc. „KURJER ZACHODNI”

listopada

Czwartek

10

listopada

Piątek

11

JUZ CIĄNIENIE I KLASY w Państwowej Loterii Klasowej.

Nie zwlekaj więc i

zamów natychmiast

LOS w słynnej ze szcze-

ścia kolekturze

ŚLĄSKIEGO BANKU TRANZYTOWEGO S A KATOWICE

UL. ŚW. JANA 11. TELEF. NR. 1083 i 1136

Główna wygrana Zł. 650,000

250,000, 100,000, 75,000, 60,000, 30,000, 25,000 i t. d. na ogólną sumę

20,000,000 ZŁ.

Co drugi los wygrywał

Cena losów niezmieniona: cały los 40.— zł., pół losu 20.—, ćwierć losu 10.— zł. We własnym interesie każdy grać powinien w naszej szczęśliwej kolekturze. Zamówienia wysyłamy od- wrotną pocztą. Rachunek P. K. O. 300,649. Przewiduje się brak losów. 7137-6

DŁUGIE WIECZORY

jesienne i zimowe —
najprzyjemniej spe-
dzać z dobrą książką

Stale nowości

i największy wybór
autorów naszych i
obcych znajdziesz

w czytelni „Wygoda”

KAUCJA ZNIŻONA!!

7173-2

Tanie drożdże — Tanie drożdże

Niniejszym podajemy do ogólnej
wiadomości, że sprzedajemy dro-
żdże najlepszej jakości, czyste gwa-
rantomane, codziennie świeże

po zł. 2,80 za 1 kg.

Sprzedaż odbywa się u:

I. Prawera, Będzin, ul. Za-
wale 2

D. Dafnera, Sosnowiec, ul. De-
kerta 1.

Ch. Dońskiego, Sosnowiec,
ul. Modrzejowska 24.

Miód pszczołny lipowy

KURACYJNY - PRAWDZIWY

pod gwarancją w blaszankach 5 kg:
10 zł., 10 kg. 28 zł., 20 kg. 52 zł.
55 gr. wraz z blaszanką i opłatą
pocztową wysyła za zaliczeniem
poczt. z własnych psiek

„PATOKA” Kupczyńce poczta De-
nysów wojew. Tarnopolskie.

Odsprzedawcom rabat.

Posady i prace.

Przyjmę panienkę skromnych wy-
magających na wspólne mieszkanie.
Zgłoszenia Sosnowiec „Kurjer Zachod-
ni” pod „Mieszkanie”. 7184

Kupno i sprzedaż.

Kupię plac lub kawałek pola Bę-
dzin, Sosnowiec blisko tramwa-
ja, dla wybudowania kamienicy. Zgło-
szenia proszę adresować pod S. W.
Filja „Kur. Zachodni” Dąbrowa. 7205

Do sprzedania 2 łóżeczka dziecięce
sprężynowe w dobrym stanie fir-
my Jarnuszkiewicz. Brzostowska, Bę-
dzin, Sączewska 13. 7207

Sprzedam okazjonalne jadalnię i sy-
pialnię jasną dębową. Sosnowiec,
Ciasna 12 sklep. 7149

Różne.

Radjoamatorzy! Akumulatory
ładuje tanio biuro
techniczne Inżynier Antoni
Nowicki, Dąbrowa, Kościusz-
ki 42, telefon 8 7203

„SOSNOWIECKI LOMBARD PRY-
WATNY” Targowa 18. Konce-
sjonowana, kaucjonowana instytucja
zastępnicza udziela wysokie poży-
czki. 7195-15

Ostrzeżenie! Niniejszym sawi-
miam, że za wszelkie długie i
bowiązanie zaciągnięte przez
moją Karolinę Markowską nie bierę
żadnej odpowiedzialności. Roman Mar-
kowski. 7190

Mężczyzna lub panienkę wy-
buchalerji—pisania maszynę
wypożyczenie zł. 1000—hilka mienie-
cy ewentualnie stromą pensję
ferty „Biuro” „Kurjer Zachodni”
sosnowiec. 7191

OSTRZEŻENIE! Ostrzega się
nabywcom weksli podpisanych
przez Tomasza Fidałi Małkowskiego
Zbrozaczkiem i innym które we-
stjonować będziemy. Sukcesorów
7194-3

Lokale.

2 pokoje z kuchnią do wynajęcia
raz Władysław: Związek Drob-
Kupców Chłopskich Sosnowiec, Ko-
łataja 17. 7192-3

Zgubione dokumenty.

Marjanna Kulesa zgubiła dowód o-
soby kolejowej wydany
Dyr. Warszawski 7187

Rechuć bierz zgubił książeczkę
R wojskową wydaną przez P. K. U.
Będzin. 7170

Olebała Antoni zgubił książeczkę
O wojskową wydaną przez
Sosnowiec, oraz wyciąg kalg indeks-
ci. 7171

Zgubiono lub skradziono kartę
broń Matiasa Michalsa, wydaną
Przez Starostwo Olszkie. 7185-3

Zginięły dowody kolejowe Polak
Ireny Cauryńskanki, wydane
Dyr. Warszawski 7191

Siepiński Władysław zgubił
kę kasy chorych wydaną
kop. Flura. 7202

Przybynowski Andrzej zgubił
kę kasy chorych wydaną
kop. „Lech” w ogólnie. 7203

Stanisław Wojciech zgubił dowód
osoby wydany przez Starostwo
Będzińskie, prawa jazdy samochod-
ni i zaświadczenie pracy. 7204